

Utkast till lagrådsremiss

Ny möjlighet till uppehållstillstånd

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm Klicka här för att ange datum.

Klicka här för att ange namnunderskrift1.

Klicka här för att ange namnunderskrift2.
(Justitiedepartementet)

Det huvudsakliga innehållet i utkastet till lagrådsremiss

I utkastet till lagrådsremiss lämnas förslag om en ny möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga. Det föreslås att en utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

- utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,
- det för utlänningen har, eller borde ha, anvisats en kommun som ska ordna boendet,
- beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigare den 20 juli 2016,
- beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, när utlänningen är 18 år eller äldre,
- utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och
- utlänningen studerar eller har för avsikt att studera i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan, på heltid på en annan motsvarande utbildning eller på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvox.

En ansökan om ett sådant uppehållstillstånd föreslås endast få göras under en begränsad tid och vid ett tillfälle.

Utkastet till lagrådsremiss innehåller också förslag om att anpassa bestämmelserna om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå så att

studier på sammanhållna yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen eller liknande utbildningar inom introduktionsprogram i gymnasieskolan kan ge samma möjlighet till uppehållstillstånd som studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2018.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	15
3	Ärendet och dess beredning	22
4	Bakgrund.....	23
4.1	Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.....	23
4.2	Gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen	24
4.3	Sammanhållna yrkesutbildningar	25
5	Ny möjlighet till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för vissa utlänningar som väntat länge på beslut.....	26
5.1	Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå.....	26
5.2	Ett uppehållstillstånd bör kunna vägras eller återkallas i vissa fall	32
5.3	Uppehållstillstånd vid fortsatta studier	32
6	Ändring av en befintlig bestämmelse om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå	34
7	Sammanhållna yrkesutbildningar	34
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	38
9	Kostnader och andra konsekvenser	39
10	Författningskommentar	41
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.....	41
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	50

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av
möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige,

2. lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för
studerande på gymnasial nivå.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige¹

dels att nuvarande 16 f–16 h §§ ska betecknas 16 g–16 i §§,

dels att de nya 16 g, 16 h och 16 i §§ ska ha följande lydelse,

dels att 16 a, 16 c, 16 d, 16 e, 17, 19 och 21 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före nuvarande 16 f och 16 h §§ ska sättas närmast före de nya 16 g respektive 16 i §,

dels att det ska införas en ny paragraf, 16 f §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 a §²

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska bestämmas i enlighet med <i>tredje</i> stycket om det leder till en längre giltighetstid än vad som följer av 5, 12 eller 15 § och utlänningen	Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska bestämmas i enlighet med <i>fjärde</i> stycket om det leder till en längre giltighetstid än vad som följer av 5, 12 eller 15 § och utlänningen
--	--

1. har fyllt 17 men inte 25 år,

2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett

¹ Senaste lydelse av 16 f § 2017:352
rubriken närmast före 16 f § 2017:352
rubriken närmast före 16 h § 2017:352.

² Senaste lydelse 2017:352.

introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, och

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning.

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller, *i fråga om en sådan utbildning som avses i 2 a*, en utländsk motsvarande utbildning.

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som inte tidigare har fullföljt ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning eller utländsk motsvarande utbildning ska bestämmas i enlighet med fjärde stycket trots vad som sägs i första stycket 3.

Giltighetstiden ska också bestämmas i enlighet med tredje stycket för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, *om barnet*

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska också bestämmas i enlighet med fjärde stycket om det leder till en längre giltighetstid än vad som annars skulle ha bestämts och barnet

1. har fyllt 17 år, och

2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan.

2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, eller

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får giltighetstiden bestämmas enligt tredje stycket även om utlänningen studerar på deltid.

Om det finns särskilda skäl får giltighetstiden bestämmas enligt fjärde stycket även om utlänningen studerar på deltid.

16 c §³

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 §, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. har fyllt 18 men inte 25 år,
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och
3. inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning.

Detsamma ska gälla för en utlänning som har haft, eller annars skulle beviljas, ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Den nedre åldersgränsen ska dock i detta fall vara 17 år.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång. *Uppehållstillstånd enligt denna paragraf får inte beviljas en utlänning som avses i första stycket som studerar på en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b.*

16 d §⁴

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 c eller 16 g §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år och uppfyller villkoren i 16 a § första stycket 2 och 3.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 c, 16 f eller 16 h §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år och uppfyller villkoren i 16 a § första stycket 2 och 3.

Detsamma ska gälla för en utlänning som uppfyller villkoren i 16 a § första stycket och som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd.

³ Senaste lydelse 2017:352.

⁴ Senaste lydelse 2017:352.

En utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt första eller andra stycket trots vad som sägs i 16 a § första stycket 3.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

16 e §⁵

En utlänning som på grund av att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet eller som av samma skäl har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716), och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och

3. utlänningen studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning.

3. utlänningen studerar i a) i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, eller b) på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

Ett beslut om av- eller utvisning får inte verkställas innan frågan om uppehållstillstånd enligt första

uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

stycket får Migrationsverket besluta om inhibition av ett beslut att avvisa eller utvisa utlänningen.

16 f §

En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. det för utlänningen har, eller borde ha, anvisats en kommun som ska ordna boendet enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

3. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016,

4. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, när utlänningen är 18 år eller äldre,

5. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och

6. utlänningen studerar eller har för avsikt att studera

a) i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, eller

b) på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även vid studier på deltid.

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd enligt första stycket får Migrationsverket besluta om inhibition av ett beslut att utvisa utlänningen.

16 f §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon inte har fyllt 25 år, uppfyller förutsättningarna i 16 a § första stycket 2 och 3, och aktivt har deltagit i utbildningen.

16 g §⁶

En utlänning som studerar på en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c får endast beviljas uppehållstillstånd för en sådan utbildning.

En utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt första stycket trots vad som sägs i 16 a § första stycket 3.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

16 g §

En utlänning som vid första prövningen av hans eller hennes asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § andra stycket och som inte har påbörjat studier på ett nationellt

16 h §⁷

En utlänning som vid första prövningen av hans eller hennes asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § andra stycket, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd

⁶ Senaste lydelse av tidigare 16 f § 2017:352.

⁷ Senaste lydelse av tidigare 16 g § 2017:352.

program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet löper ut, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år, och
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

Första stycket gäller inte om utlänningen, när uppehållstillståndet enligt 16 c § andra stycket eller 16 f § löper ut, har påbörjat studier på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

16 h §

En utlännings som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d eller 16 f §, ska om utbildningen fullföljts beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

16 i §⁸

En utlännings som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d, 16 f eller 16 g §, ska om utbildningen fullföljts beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller sex månader efter den dag en sådan yrkesinriktad

⁸ Senaste lydelse av tidigare 16 h § 2017:352.

utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

17 §⁹

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b §, eller en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 h §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ ska, såvida inte något annat följer av 17 a §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd, om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Upphållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b §, eller en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ ska, såvida inte något annat följer av 17 a §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd, om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Upphållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

gymnasieutbildning
motsvarande.

eller a) gymnasieutbildning eller
motsvarande,

b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

19 §¹⁰

Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 8 eller 14 §, som ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 h §§ eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 17 §.

Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 8 eller 14 §, som ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 17 §.

21 §¹¹

Om ett uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a § får giltighetstiden för tillståndet omprövas om förutsättningarna för ett längre uppehållstillstånd för studier inte längre är uppfyllda eller om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller inte aktivt deltar i utbildningen.

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 g §§ får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

¹⁰ Senaste lydelse 2017:352.

¹¹ Senaste lydelse 2017:352.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.
2. En ansökan om uppehållstillstånd enligt 16 f § ska ha kommit in till Migrationsverket senast den 31 augusti 2018.
3. En ansökan om uppehållstillstånd enligt 16 f § får göras vid endast ett tillfälle.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

dels att 1–5 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 16 c eller 16 g § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd enligt 3 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,

2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 16 c, 16 f eller 16 h § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd enligt 3 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, och

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller, i fråga om en sådan utbildning som avses i 2 a, en utländsk motsvarande utbildning.

Ett sådant uppehållstillstånd ska också beviljas en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, om utlänningen

1. har fyllt 18 år,
2. under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och
3. uppfyller villkoren i första stycket.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst till den dag lagen upphör att gälla.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

1 a §

En utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt 1 § första stycket trots vad som sägs i 1 § första stycket 3.

2 §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d eller 16 e § den lagen, eller enligt 1 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,

2. studerar på ett nationellt
2. studerar på

program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

- a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,
- b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett

introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, och

3. aktivt har deltagit i utbildningen.

En utlänning som studerar på en sådan utbildning som avses i första stycket 2 b och c får endast beviljas uppehållstillstånd för en sådan utbildning.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

3 §

En utlänning som vid första prövningen av hans eller hennes asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § andra stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet löper ut, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

En utlänning som vid första prövningen av hans eller hennes asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § andra stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt 16 f § den lagen, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år, och

2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

Första stycket gäller inte om utlänningen, när uppehållstillståndet enligt 16 c § andra stycket eller 16 f § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige löper ut, har påbörjat studier på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

4 §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 f §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat *eller sex månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.*

5 §

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har

tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 h §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma

tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma

ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt gymnasieutbildning eller motsvarande.

ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt *en*

a) gymnasieutbildning eller motsvarande,

b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

9 §

Om ett uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, får giltighetstiden för tillståndet omprövas om förutsättningarna för ett längre uppehållstillstånd för studier inte längre är uppfyllda eller om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller inte aktivt deltar i utbildningen.

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 g §§ den lagen eller enligt någon av 1–3 §§, får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ den lagen eller enligt någon av 1–3 §§, får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

3. Trots punkt 2 gäller 5 och 6 §§ fortfarande för en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket

3. Trots punkt 2 gäller 5 och 6 §§ fortfarande för en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket

före den 20 januari 2023 om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ eller 16 h § den lagen, eller enligt 1, 2 eller 4 §, och senast vid den tidpunkten fullföljt sin utbildning.

före den 20 januari 2023 om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 g §§ eller 16 i § den lagen, eller enligt 1, 2 eller 4 §, och senast vid den tidpunkten fullföljt sin utbildning.

3 Ärendet och dess beredning

Antalet asylsökande som sökte sig till Sverige under 2015 var rekordhög. Det innebar stora påfrestningar på det svenska asylsystemet och har även medfört att den genomsnittliga handläggningstiden för asylärenden hos Migrationsverket har blivit mycket lång. När regeringen föreslog lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (den tillfälliga lagen) var en av utgångspunkterna att regelverket inte skulle ändras för barn och barnfamiljer som hade kommit till Sverige innan aviseringen av lagändringarna den 24 november 2015. Som en följd av de långa handläggningstiderna hos Migrationsverket är det emellertid många av de som kom till Sverige som ensamkommande barn innan aviseringen den 24 november 2015 som har, eller kommer att ha, hunnit bli vuxna innan Migrationsverket fattar ett beslut i deras asylärende. Därmed har deras möjligheter att beviljas uppehållstillstånd i Sverige försämrats. En ny möjlighet till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå bör därför övervägas för denna grupp.

Enligt den tillfälliga lagen finns i vissa fall en möjlighet att få ett permanent uppehållstillstånd vid försörjning. För den som är under 25 år krävs att personen har fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande. Att uppnå behörighet till nationellt program och att klara av att fullfölja en sådan utbildning har dock visat sig vara en stor utmaning för många unga, inte minst nyanlända. Inom den kommunala vuxenutbildningen (komvux) och den särskilda utbildningen för vuxna (särvux) erbjuds sammanhållna yrkesutbildningar. Liknande utbildningar kan också erbjudas i gymnasieskolan. Utbildningen ges då inom ramen för ett introduktionsprogram som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden. Sammanhållna yrkesutbildningar ger möjlighet till etablering på arbetsmarknaden inom yrken där arbetsgivare många gånger har svårt att rekrytera rätt kompetens. På samma sätt som elever vid nationella program bör personer som går en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller liknande utbildningar inom introduktionsprogram ha möjlighet att få uppehållstillstånd enligt regelverket om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå och därefter permanent uppehållstillstånd vid försörjning.

Inom Justitiedepartementet har ett utkast till lagrådsremiss utarbetats. [Utkastet har remissbehandlats. En sammanfattning av utkastets innehåll finns i *bilaga 1* och utkastets lagförslag finns i *bilaga 2*. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3* och remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr.....).]

4 Bakgrund

4.1 Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Den tillfälliga lagen trädde i kraft den 20 juli 2016 och gäller i tre år. Lagen innebär att det svenska regelverket om möjlighet att beviljas uppehållstillstånd i Sverige tillfälligt har anpassats till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner. Möjligheterna till uppehållstillstånd för andra än skyddsbehövande har begränsats och huvudregeln är att de som beviljas uppehållstillstånd i Sverige beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd. Den som kan försörja sig genom arbete eller näringsverksamhet kan beviljas ett permanent uppehållstillstånd när det tidsbegränsade uppehållstillståndet löper ut (17 §). För den som är under 25 år gäller detta endast om personen har fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande. Sedan den 1 juni 2017 finns även bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå i lagen. Bestämmelserna syftar till att främja integrationen av unga nyanlända och uppmuntra dem att genomgå utbildning på gymnasial nivå för att därefter kunna försörja sig genom arbete eller näringsverksamhet. Det går att få uppehållstillstånd för studier på gymnasieskolans introduktionsprogram. Sådana studier syftar bl.a. till att den studerande ska uppnå behörighet för att kunna studera på något av de nationella programmen. Regelverket om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå möjliggör för en utlänning att studera på gymnasieskolans introduktionsprogram i 13 månader med möjlighet till förlängning i ytterligare 13 månader (16 c och 16 g §§). Regelverket ger också möjlighet till uppehållstillstånd för studier på något av de nationella programmen i gymnasieskolan eller för studier på heltid på en annan motsvarande utbildning. Giltighetstiden för ett sådant uppehållstillstånd ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen. Den som studerar på ett nationellt program eller motsvarande och som också har ett skyddsbehov kan få ett längre uppehållstillstånd än vad man annars hade fått (16 a §). Det går även att få ett uppehållstillstånd för studier på nationellt program eller motsvarande för utlänningar som tidigare har haft ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl men som inte längre kan få ett sådant tillstånd, eller för utlänningar som tidigare har haft uppehållstillstånd för studier på ett introduktionsprogram (16 d §). En utlänning som inte har hunnit avsluta sina studier på ett nationellt program eller motsvarande i tid kan få ett uppehållstillstånd för fortsatta studier förutsatt att utlänningen aktivt har deltagit i utbildningen. Ett sådant uppehållstillstånd beviljas med som längst 13 månader i taget (16 f §). Den som har fullföljt en utbildning på ett nationellt program eller motsvarande kan beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Giltighetstiden på ett sådant uppehållstillstånd ska vara sex månader och räknas från den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat (16 h §).

Vissa av bestämmelserna om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå syftar även till att säkerställa att ensamkommande barn som saknar ordnat mottagande i hemlandet och som tidigare normalt fick permanent uppehållstillstånd, inte hamnar i ett sämre läge än de barn och

ungdomar som omfattas av detta regelverk (16 a § andra stycket, 16 b §, 16 c § andra stycket och 16 e §). För ensamkommande barn som kom till Sverige senast den 24 november 2015 och som beviljats ett uppehållstillstånd, eller fått ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet, på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet gäller mer generösa regler än för andra. Han eller hon kan beviljas ett uppehållstillstånd som är giltigt i fyra år om vissa förutsättningar är uppfyllda. Även den som beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som hunnit bli vuxen när det tillståndet löper ut omfattas av reglerna om uppehållstillstånd rörande studier på gymnasienivå (16 e §).

Den tillfälliga lagen gäller till och med den 19 juli 2019. Därefter, dvs. den 20 juli 2019, träder lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå i kraft. Lagen är tidsbegränsad och innebär bl.a. att det, efter att den tillfälliga lagen har upphört att gälla, finns möjlighet att beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och permanent uppehållstillstånd vid försörjning (1–5 §§).

4.2 Gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen

Bestämmelserna om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå knyter an till den reglering som finns i skollagen (2010:800) för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, komvux och särvox. Gymnasieskolan är öppen endast för ungdomar som avslutat sin grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som påbörjar sin gymnasieutbildning under tiden till och med det första kalenderhalvåret de fyller 20 år (15 kap. 5 § skollagen). Det förutsätter att personen är bosatt i Sverige med vilket, såvitt nu är aktuellt, avses att personen är folkbokförd här. En utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige får som regel endast folkbokföras om detta villkor är uppfyllt (jfr 29 kap. 2 § och 4 § folkbokföringslagen [1991:481]). Även asylsökande ungdomar har rätt att studera på gymnasieskolan förutsatt att de har påbörjat studierna före 18 års ålder. Detsamma gäller personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning (29 kap. 3 § skollagen). Ungdomar som gått igenom en utbildning på ett nationellt program eller likvärdig utbildning eller som avlagt International Baccalaureate (IB) är inte längre behöriga för nationella program eller introduktionsprogram i gymnasieskolan (15 kap. 6 § skollagen). De nationella programmen kan vara antingen högskoleförberedande eller yrkesprogram (15 kap. 7 § skollagen). De fem introduktionsprogrammen syftar till att förbereda elever för vidare utbildning på något av de nationella programmen eller att underlätta för dem att etablera sig på arbetsmarknaden. Bland introduktionsprogrammen finns t.ex. språkintröduktion som syftar till att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilket möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Det finns också yrkesintröduktion som syftar till att

elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram (17 kap. 3 § skollagen). Ungdomar som ska erbjudas språkintröduktion är inte behöriga att påbörja yrkesintröduktion. Om det inte bedöms finnas synnerliga skäl kan inte den som är behörig till ett yrkesprogram påbörja yrkesintröduktion (17 kap. 11 § skollagen).

Kommunal vuxenutbildning är bl.a. öppen för vuxna från och med andra kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 20 år. Det förutsätter bl.a. att personen saknar sådana kunskaper som utbildningen syftar att ge och har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (20 kap. 20 § skollagen). Kommunal vuxenutbildning ges på grundläggande nivå, gymnasial nivå och som svenska för invandrare. Utbildning på grundläggande nivå syftar bl.a. till att möjliggöra fortsatta studier. Utbildning på gymnasial nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som gymnasieskolan ska ge (20 kap. 3–4 §§ skollagen). Asylsökande har inte rätt till kommunal vuxenutbildning (29 kap. 3 § skollagen).

Bestämmelserna om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå innefattar även en möjlighet till uppehållstillstånd för ungdomar som studerar på allmän kurs motsvarande gymnasieskolan vid folkhögskola.

4.3 Sammanhållna yrkesutbildningar

Gymnasieskolans nationella yrkesprogram ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning. Inom komvux och särvux är det möjligt att få en motsvarande utbildning.

Både inom gymnasieskolan och kommunernas vuxenutbildning erbjuds även andra former av yrkesinriktade utbildningar som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden. Dessa utbildningar kan även utgöra ett första steg mot en yrkesexamen. Inom intröduktionsprogrammet yrkesintröduktion erbjuds en yrkesinriktad utbildning som kan utformas för en grupp elever eller för enskilda elever. Genom att utforma yrkesintröduktion för en grupp elever har utbildningsanordnaren en möjlighet att på förhand organisera utbildningen med givna kurspaket och erbjuda tydliga och sökbara studievägar för eleverna. Även intröduktionsprogrammet individuellt alternativ kan syfta till etablering på arbetsmarknaden och då innehålla yrkeskurser. Inom kommunernas vuxenutbildning har det sedan lång tid tillbaka erbjudits sammanhållna yrkesutbildningar eller yrkespaket som är sammansatta av ett antal nationella yrkesämnen och kurser. Utbildningarna har ofta tagits fram av huvudmän och externa utbildningsanordnare i samverkan med en lokal, regional eller nationell företrädare för ett yrkesområde.

Sedan år 2009 kan kommuner ansöka om statsbidrag bl.a. för yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå enligt förordningen (2009:43) om statsbidrag för yrkesinriktad och viss teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå (yrkesvux). För att utveckla och skapa förutsättningar för ökad kommunal samverkan när det gäller planering och genomförande av gymnasial yrkesutbildning för vuxna har regeringen beslutat om förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning som trädde i kraft den 1 januari 2017.

Villkor för sådant statsbidrag är bl.a. att de samverkande kommunerna erbjuder kombinationer av nationella kurser i yrkesämnen som är relevanta för ett yrkesområde (sammanhållna yrkesutbildningar).

Skolverket har haft i uppdrag att stödja huvudmännen för utbildningarna att införa regionalt inriktade yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen (regeringsbeslut den 27 oktober 2016, dnr U2016/04619/GV) och att i sitt arbete med att utforma förslag till sammanhållna yrkesutbildningar inom regionalt yrkesinriktad vuxenutbildning se till att förslagen även kan tillämpas inom gymnasieskolans introduktionsprogram där så är lämpligt (regeringsbeslut den 20 april 2017, dnr U2017/01930/GV). Uppdragen redovisades den 15 december 2017 (dnr U2017/05124/GV). Skolverket har tagit fram exempel på sammanhållna yrkesutbildningar, s.k. yrkespaket, som är utformade utifrån de kompetenskrav som olika branscher ställer. Huvudmän som genomför yrkesutbildning inom komvux kan välja om och hur de ska använda förslagen. Det är fortfarande möjligt att lokalt eller regionalt bestämma om andra sammanhållna yrkesutbildningar än de nationellt framtagna yrkespaketen. Vad gäller gymnasieskolans introduktionsprogram behöver en individuell bedömning göras av om innehållet i ett yrkespaket är lämpligt för att förbereda en viss elev för etablering på arbetsmarknaden. Paketen kan kombineras med bl.a. grundskoleämnena utifrån elevens behov. Även inom vuxenutbildningen är det möjligt att kombinera yrkespaketen med andra ämnen eller kurser. De exempel på yrkespaket som Skolverket har tagit fram varierar i omfattning och är inriktade på yrken som t.ex. anläggningsförare, ställningsbyggare och elevassistent. Det föreslås också olika kortare påbyggnadspaket.

5 Ny möjlighet till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för vissa utlänningar som väntat länge på beslut

5.1 Upphållstillstånd för studier på gymnasial nivå

Förslag: En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. det för utlänningen har, eller borde ha, anvisats en kommun som ska ordna boendet,

3. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016,

4. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, när utlänningen är 18 år eller äldre,

5. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och

6. utlänningen studerar eller har för avsikt att studera i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan, på heltid på en annan motsvarande utbildning eller på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvox.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Om det finns särskilda skäl ska uppehållstillstånd kunna beviljas även vid studier på deltid.

Om en utlänning har ansökt om ett sådant uppehållstillstånd ska Migrationsverket få besluta om inhibition av ett beslut att utvisa utlänningen.

En ansökan om uppehållstillstånd ska kunna göras och bifallas trots att utlänningen vistas i Sverige.

Skälen för förslaget

En ny möjlighet till uppehållstillstånd

När regeringen föreslog den tillfälliga lagen var en av utgångspunkterna att regelverket inte skulle ändras för barn och barnfamiljer som hade kommit till Sverige innan aviseringen av lagändringarna den 24 november 2015. I den tillfälliga lagen har därför särskild hänsyn tagits till barn genom bl.a. en övergångsbestämmelse som innebär att barn som ansökt om uppehållstillstånd senast den 24 november 2015 inte omfattas av lagens bestämmelser, förutsatt att de fortfarande är barn vid Migrationsverkets prövning. På grund av de mycket långa handläggningstiderna hos Migrationsverket är det många av de som kom till Sverige som ensamkommande barn innan aviseringen av lagändringarna som har blivit eller kommer att ha hunnit bli vuxna innan de får ett första beslut med anledning av asylansökan. Därmed omfattas de inte av den nämnda övergångsbestämmelsen utan deras asylansökan prövas i stället enligt den tillfälliga lagen och de kriterier som gäller för vuxna asylsökande.

Många av dessa ungdomar skulle ha beviljats uppehållstillstånd i Sverige om deras asylansökan hade prövats när de fortfarande var barn, antingen med stöd av utlänningslagen (2005:716) eller bestämmelserna om uppehållstillstånd rörande studier på gymnasienivå i den tillfälliga lagen. I stället har de fått, eller kommer att få, ett avlägsnandebeslut som innebär att de måste lämna landet. Dessa ungdomar har vistats i Sverige under lång tid utan sin familj och har under den tiden gått i skola och rotat sig här. Den långa väntan på ett beslut från Migrationsverket och osäkerheten om ett beslut ska hinna fattas innan 18-årsdagen har i många fall gjort att vistelsetiden i Sverige har präglats av stor oro och ovisshet på ett sätt som gjort denna grupp särskilt utsatt. Det är därför angeläget att det görs lagändringar som innebär att så många som möjligt i denna grupp av unga vuxna, som kom till Sverige som ensamkommande barn senast den 24 november 2015, som väntat mycket länge på Migrationsverkets beslut i asylärendet och som studerat, kan beviljas ett uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Detta kan sedan leda till möjlighet att söka arbete,

etablera sig på arbetsmarknaden och beviljas permanent uppehållstillstånd vid försörjning. Det bör därför införas en möjlighet till tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå i vissa fall.

En första förutsättning för uppehållstillstånd bör vara att utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. I ett rättsligt ställningstagande angående övergångsbestämmelserna till den tillfälliga lagen har Migrationsverket uttalat att om en utlänning avger en viljeyttring att ansöka om asyl och tidpunkten för viljeyttringen finns noterad i ärendet används detta datum som registreringsdatum (SR 05/2017).

Lång handläggningstid

Syftet med förslaget är att ge en möjlighet till uppehållstillstånd för den grupp ungdomar vars utsikter till uppehållstillstånd kraftigt försämrats på grund av orimligt långa handläggningstider hos Migrationsverket. I svensk rätt finns inte reglerat hur lång handläggningstiden i asylärenden bör vara. Enligt artikel 31.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning), som ska genomföras i svensk rätt senast den 20 juli 2018, ska prövningsförfarandet som huvudregel avslutas inom sex månader från det att ansökan lämnats in. Denna tidsfrist får förlängas med högst ytterligare nio månader i vissa situationer, bl.a. om ett stort antal tredjelandsmedborgare samtidigt ansöker om internationellt skydd, med följden att det i praktiken blir mycket svårt att avsluta förfarandet inom sexmånadersfristen. Dessa tidsfrister kan i den aktuella situationen och för den aktuella gruppen tjäna som ett riktmärke vid bedömningen av vad som kan anses utgöra en lång handläggningstid. Mot bakgrund av detta bör det därför krävas att handläggningstiden i det enskilda ärendet hos Migrationsverket uppgår till 15 månader eller längre för att en utlänning ska omfattas av förslaget. För den som redan har fått ett utvisningsbeslut bör beräkningen av handläggningstiden utgå från datumet för beslutet om utvisning. För det fåtal som har ansökt om asyl senast den 24 november 2015 och som fortfarande inte har fått ett beslut från Migrationsverket i sitt asylärende när lagändringarna träder i kraft kommer handläggningstiden alltid ha uppgått till 15 månader eller mer.

Vuxen när asylansökan prövas

Möjligheten till uppehållstillstånd för en utlänning som har fått sin asylansökan prövad enligt utlänningslagens bestämmelser innan den tillfälliga lagen trädde i kraft och under tiden då han eller hon fortfarande var ett barn har inte påverkats av handläggningstidens längd. En förutsättning för uppehållstillstånd enligt den nu föreslagna ordningen bör därför vara att utlänningen var vuxen när hans eller hennes asylansökan prövades och att den tillfälliga lagen då var tillämplig. Endast den som har fått ett utvisningsbeslut den 20 juli 2016 eller senare och som är 18 år eller äldre vid det beslutet bör alltså omfattas.

Sedan den 1 maj 2017 gäller att Migrationsverket så snart som möjligt ska göra en åldersbedömning i ärenden där en asylsökande utlänning uppger att han eller hon är ett ensamkommande barn men där frågan om

ålder är oklar (13 kap. 17 § utlänningslagen). Den nya ordningen ska tillämpas på ansökningar som har kommit in den 1 februari 2017 eller senare. För personerna i den nu aktuella gruppen har bedömningen av ålder dock gjorts först i samband med beslutet om uppehållstillstånd. Migrationsverket har då bedömt om sökanden gjort sannolikt att han eller hon är ett barn först vid beslutstillfället. Någon bedömning av åldern vid ansökningstillfället har som huvudregel inte gjorts och det finns inte heller någon metod för att fastställa en persons exakta ålder. Även bland dem som har fått sin ålder justerad kan det alltså finnas de som var barn när de kom, men som hunnit bli vuxna under den långa väntetiden på ett beslut. Det är därför rimligt att även den som fått sin ålder justerad till 18 år eller äldre omfattas av förslaget.

För ensamkommande barn ska Migrationsverket enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) anvisa en kommun som ska ordna boendet. Alla som vid ansökningstillfället uppgav att de var ensamkommande barn anvisas dock inte en kommun. Vid ansökningstillfället registrerar Migrationsverket nämligen först den ålder som den sökande uppger men om Migrationsverket, innan anvisning sker, gör bedömningen att det är uppenbart att den sökande är vuxen ändras registreringen och anvisning till kommun sker inte (jfr Migrationsverkets rättsliga ställningstagande SR 41/2017). En utlänning som vid asylansökan uppgav att han eller hon var ett ensamkommande barn men som av Migrationsverket då bedömts som uppenbart vuxen bör inte omfattas av det nu aktuella förslaget. En förutsättning för uppehållstillstånd bör därför vara att en anvisning har gjorts enligt 3 § andra stycket LMA. Det kan inte uteslutas att en utlänning som Migrationsverket inledningsvis har bedömt som uppenbart vuxen och som därför inte har anvisats en kommun senare, vid tillfället för beslutet om utvisning, bedöms ha gjort sin uppgivna ålder sannolik även om han eller hon då har hunnit fylla 18 år. Även en utlänning som borde ha anvisats en kommun enligt 3 § andra stycket LMA bör därför omfattas av möjligheten till uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget.

Gymnasiestudier

En förutsättning för uppehållstillstånd enligt nuvarande regler om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå är att den sökande har påbörjat sina gymnasiestudier. Bland dem som nu bör komma i fråga för uppehållstillstånd kan det finnas de som har påbörjat men sedan avbrutit sina studier, t.ex. efter att de har fått ett beslut om utvisning. Det kan också finnas de som går i grundskola och som ännu inte har påbörjat gymnasieskolan när de får ett beslut om utvisning i vilket Migrationsverket gjort bedömningen att de är 18 år eller äldre. En asylsökande får påbörja studier i gymnasieskola och gymnasiesärskola fram till att han eller hon fyller 18 år. Samtliga i den nu aktuella gruppen kommer att ha fyllt 18 år och har därmed inte någon rätt enligt skollagen att påbörja eller återuppta sina gymnasiestudier förrän ett eventuellt uppehållstillstånd beviljas. På förslag av regeringen har dock riksdagen beslutat att för 2018 avsätta 11 miljoner kr för att kommuner som erbjuder nationellt gymnasieprogram för asylsökande mellan 18–20 år ska få ersättning för dessa kostnader. Den som har beviljats ett uppehållstillstånd har möjlighet att påbörja studier i

gymnasieskola och i gymnasiesärskola t.o.m. det första kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 20 år och därefter kan studier bedrivas på komvux och särvux. Den som har beviljats ett uppehållstillstånd har också möjlighet att studera på folkhögskola fr.om. det år han eller hon har fyllt 18 år. För att även de som inte kan påbörja eller återuppta studier på gymnasial nivå ska ha en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget bör även den som tidigare har studerat på grundskola eller gymnasieskola och som har för avsikt att studera på gymnasial nivå omfattas av förslaget.

För uppehållstillstånd bör krävas att utlänningen studerar i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan, på heltid på en annan motsvarande utbildning eller på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvux, eller att utlänningen har för avsikt att bedriva sådana studier. Ett uppehållstillstånd kan alltså beviljas för studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller för heltidsutbildning på gymnasial nivå inom komvux, särvux eller folkhögskola (jfr prop. 2016/17:133 s. 36). I enlighet med förslaget i avsnitt 7 nedan kan även studier på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvux ligga till grund för uppehållstillstånd, trots att hela utbildningen inte alltid bedrivs på gymnasial nivå. En yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan omfattas av begreppet ”studera i gymnasieskolan”. I likhet med vad som gäller enligt nuvarande regelverk bör uppehållstillstånd kunna beviljas även vid deltidsstudier om det finns särskilda skäl, t.ex. att någon på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid (jfr prop. 2016/17:133 s.84).

Övrigt

Det är den enskilde som har att visa att förutsättningarna för uppehållstillstånd är uppfyllda. Utgångspunkten bör vara att det är sådan dokumentation som redan finns tillgänglig hos respektive skolhuvudman som den studerande ska använda vid ansökan. För den som inte längre studerar bör det därutöver krävas att han eller hon intygar sin avsikt att studera i ansökan om uppehållstillstånd. Gällande den sökandes identitet har regeringen tidigare uttalat att regelverket med uppehållstillstånd för gymnasiestudier, etablering på arbetsmarknaden och försörjning utgör ett sammanhängande system som är tillgängligt för personer som tidigare fått eller kunnat få uppehållstillstånd på annan grund eller ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet (prop. 2016/17:133 s. 38). De som kan komma i fråga för uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget skulle, om prövningen skett medan de fortfarande var barn och de då hade beviljats uppehållstillstånd, i de flesta fall beviljats ett uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande (jfr MIG 2017:6) eller på grund av särskilt ömmande omständigheter eller verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Det är därför rimligt att de i bevishänseende behandlas på samma sätt som personer som får uppehållstillstånd på dessa grunder. I asylärenden och i vissa fall vid

uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet är det tillräckligt att den enskilde gjort sin identitet sannolik för att uppehållstillstånd ska beviljas. Det finns även situationer då uppehållstillstånd kan beviljas trots att utlänningens identitet inte har gjorts sannolik. Ett högre beviskrav avseende sökandens identitet bör därför inte tillämpas för de personer som kan komma i fråga för uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget. Utgångspunkten är att de personer som den här lagändringen avser och som drabbats av långa handläggningstider inte bör komma i ett sämre läge än som varit fallet om handläggningen inte dragit ut på tiden. De som omfattas av förslaget om ny möjlighet till uppehållstillstånd har i samtliga fall fått, eller kommer att få, avslag på sin asylansökan. Den gruppen omfattar även personer som har fått sin ålder justerad till 18 år eller äldre. Som tidigare uttryckts är intentionen med de lagändringar som föreslås att de unga vuxna som uppfyller lagens kriterier ska beviljas uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Detta kan sedan ge möjlighet att söka arbete och etablera sig på arbetsmarknaden och permanent uppehållstillstånd vid försörjning. I många fall kan det därför på nytt finnas behov av att utreda identitetsfrågan. Om identitetshandlingar saknas kan en sådan utredning göras t.ex. genom att sökanden får tillfälle att vid en muntlig utredning redogöra för omständigheter som kan vara av betydelse för frågan om hans eller hennes identitet. Den omständigheten att en persons ålder har justerats innebär inte i sig att han eller hon vid den bedömning som nu ska göras inte kan nå upp till beviskravet avseende identiteten. Som vanligt ska en sammanvägd bedömning göras av samtliga omständigheter som finns i ärendet.

En förutsättning för uppehållstillstånd bör vara att sökanden har fått eller annars skulle få ett utvisningsbeslut. Det innebär att det endast är i de fall som ett uppehållstillstånd inte kan beviljas på någon annan grund som det kan bli aktuellt att bevilja ett uppehållstillstånd på den nu föreslagna grunden. Eftersom förslaget endast omfattar den som ansökt om asyl senast den 24 november 2015 kommer de flesta redan att ha fått ett första beslut innan de nu aktuella lagändringarna träder i kraft. I något fall kan det dock tänkas att ett första beslut ännu inte har hunnit fattas. Migrationsverket måste då först pröva om uppehållstillstånd kan beviljas på en annan grund eller om det finns grund för utvisning. Först därefter blir det aktuellt för Migrationsverket att pröva om det finns grund för uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget. En liknande ordning gäller redan i dag vid en ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå från en utlänning som annars skulle få ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet.

Det bör krävas att utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ges in. I de fall där myndigheterna kan konstatera att utlänningen varaktigt har rest ut ur landet finns alltså inte förutsättningar att bevilja uppehållstillstånd. Ett undantag bör därmed också göras från huvudregeln att en utlänning som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet.

Uppehållstillståndet för studier på gymnasial nivå bör vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Den nu aktuella möjligheten till uppehållstillstånd omfattar bl.a. de som har ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut som är verkställbart. Migrationsverket bör därför ha möjlighet att besluta om inhibition av en sökandes utvisningsbeslut i de fall som det behövs. Vid en bedömning av om ett beslut ska inhiberas ska Migrationsverket göra en preliminär bedömning av om utlänningens ansökan om uppehållstillstånd ska bifallas. Det bör vara relativt enkelt att ta ställning till om utlänningen uppfyller de krav för uppehållstillstånd som gäller t.ex. registreringsdatumet för asylansökan och handläggningstidens längd. Vissa ärenden kan dock komma att kräva mer utredning, t.ex. gällande kravet på studier eller sökandens identitet. Under tiden för denna utredning kan det finnas anledning att inhibera sökandens utvisningsbeslut.

Sammanfattningsvis bör bestämmelser med den beskrivna innebörden tas in i den tillfälliga lagen.

5.2 Ett uppehållstillstånd bör kunna vägras eller återkallas i vissa fall

Förslag: Kravet på vandels- och säkerhetsprövning samt möjligheterna till återkallelse i vissa fall enligt nuvarande regelverk ska gälla för ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt det nu aktuella förslaget.

Skälen för förslaget: Enligt 17 a § den tillfälliga lagen får ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå vägras om den sökande utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet eller har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet. Detta bör gälla även för ett uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget. Ett sådant uppehållstillstånd bör också kunna återkallas i samma utsträckning som uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå som beviljas enligt nuvarande regelverk (jfr 21 § den tillfälliga lagen).

5.3 Uppehållstillstånd vid fortsatta studier

Förslag: En utlänning som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ska, när tillståndstiden löper ut, kunna beviljas ett nytt uppehållstillstånd i enlighet med befintligt regelverk om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, om uppehållstillstånd för fortsatta studier, om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och om permanent uppehållstillstånd vid försörjning.

Skälen för förslaget: När tillståndstiden för ett uppehållstillstånd enligt det nu aktuella förslaget löper ut bör en utlänning kunna beviljas ett nytt uppehållstillstånd i enlighet med befintligt regelverk om uppehållstillstånd

för studier på gymnasial nivå, om uppehållstillstånd för fortsatta studier, om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och om permanent uppehållstillstånd vid försörjning. En utlänning som studerar på ett introduktionsprogram och som inte har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på annan motsvarande heltidsutbildning bör kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier på introduktionsprogram. Ett sådant uppehållstillstånd gäller i tretton månader och kan endast beviljas en gång (nuvarande 16 g § den tillfälliga lagen). En utlänning som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på annan motsvarande heltidsutbildning när uppehållstillståndet löper ut bör kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Ett sådant uppehållstillstånd är tidsbegränsat och gäller i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl får ett sådant uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid. Särskilda skäl kan t.ex. vara att någon på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid (jfr prop. 2016/17:133 s.84). Även den som vid första prövningstillfället beviljades ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram i gymnasieskolan liksom den som därefter har haft ett uppehållstillstånd för att fortsätta sådana studier bör kunna komma i fråga (16 d § den tillfälliga lagen). Den som inte har hunnit avsluta sina studier i tid har möjlighet till uppehållstillstånd för fortsatta studier (nuvarande 16 f § den tillfälliga lagen). En utlänning som har fullföljt sin gymnasieutbildning bör också kunna ansöka om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och om permanent uppehållstillstånd vid försörjning (nuvarande 16 h § och 17 § den tillfälliga lagen).

Det bör även för denna grupp finnas möjlighet till uppehållstillstånd efter det att den tillfälliga lagen upphör att gälla. Ändringar bör därför också göras i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

I avsnitt 7 föreslås att den som studerar på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvox ska ges samma möjligheter till uppehållstillstånd som en utlänning som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning.

6 Ändring av en befintlig bestämmelse om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

Förslag: Upphållstillstånd enligt 16 e § den tillfälliga lagen ska kunna beviljas om utlänningen studerar på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvox.

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd enligt 16 e § den tillfälliga lagen ska Migrationsverket få besluta om inhibition av ett beslut att avvisa eller utvisa utlänningen.

Skålen för förslaget: En utlänning som har fått, eller annars skulle få ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet på grund av att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet kan under vissa förutsättningar beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 e § den tillfälliga lagen.

Enligt 16 e § första stycket 3 är en förutsättning för uppehållstillstånd att utlänningen studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesårskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning. I enlighet med förslaget i avsnitt 7 nedan bör det av bestämmelsen även framgå att studier på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvox kan ligga till grund för uppehållstillstånd, trots att hela utbildningen inte alltid bedrivs på gymnasial nivå (jfr även avsnitt 5.1 ovan). En yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan omfattas av begreppet ”studera i gymnasieskolan”.

Enligt 16 e § fjårde stycket får ett beslut om av- eller utvisning inte verkställas innan frågan om uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft. Utformningen av fjårde stycket har gjort att Polismyndigheten ansett att bestämmelsen inte är begrånsad till att avse endast avlägsnandebeslut med uppskjuten verkställighet (Polismyndighetens cirkulårmeddelande CM 17/17). Detta har i sin tur medfört stora svårigheter i verkställighetsarbetet även avseende de utlåningar som inte omfattas av möjligheten till uppehållstillstånd enligt 16 e §. Beståmmelsen bör därför åndras så att Migrationsverket i stället får en möjlighet att besluta om inhibition av ett beslut om av- eller utvisning i de fall det är befogat (jfr förslaget ovan i avsnitt 5.1).

7 Sammanhållna yrkesutbildningar

Förslag: En utlänning som studerar på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvox ska kunna beviljas längre uppehållstillstånd för studier, uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta

studier och därefter uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och permanent uppehållstillstånd vid försörjning. Den som tidigare har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning, eller ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller annan motsvarande utbildning, ska inte kunna beviljas längre uppehållstillstånd för studier, uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller uppehållstillstånd för fortsatta studier. Uppehållstillstånd för fortsatta studier ska endast kunna beviljas för en yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning.

En utlänning som har påbörjat studier på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särsvux ska inte kunna beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller uppehållstillstånd för fortsatta studier enligt de bestämmelser som gäller introduktionsprogram. I fråga om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå gäller detta dock inte en utlänning som har haft, eller annars skulle beviljas, ett uppehållstillstånd för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet.

Skälen för förslaget: Avsikten med regelverket om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå är bl.a. att de som är under 25 år ska ges en möjlighet att fullfölja en gymnasieutbildning och på så sätt kunna beviljas permanent uppehållstillstånd om de kan försörja sig. Det finns därför en tydlig koppling till arbete och försörjning i regelverket. I förarbetena till de nu gällande bestämmelserna anges bl.a. att det är av stort värde för nyanländas introduktion på arbetsmarknaden att de efter introduktionsprogrammen går över till ett nationellt program och sedan fullföljer sin utbildning, dvs. får ett examensbevis eller studiebevis från ett nationellt program. (prop. 2016/17:133 s. 46 f). För att stärka incitamenten att påbörja ett nationellt program eller motsvarande gäller uppehållstillstånd för studier på introduktionsprogram i 13 månader med möjlighet till förlängning i 13 månader.

Att uppnå behörighet till nationellt program och att klara av att fullfölja en sådan utbildning har dock visat sig vara en stor utmaning för många nyanlända. De allra flesta av dem som kan komma i fråga för uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå påbörjar sin utbildning i Sverige på något av gymnasieskolans introduktionsprogram, vanligtvis språkintrouktion. Elever som inte blir behöriga till ett nationellt program kan efter språkintrouktion fortsätta sina studier inom ett av de andra introduktionsprogrammen. Inom t.ex. introduktionsprogrammet yrkesintroduktion finns också möjlighet till en yrkesinriktad utbildning som syftar till att elever ska få en utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Även inom introduktionsprogrammet individuellt alternativ kan eleverna få en yrkesinriktad utbildning som syftar till etablering på arbetsmarknaden.

De sammanhållna yrkesutbildningar som ges inom komvux eller särsvux eller de yrkesinriktade utbildningar som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan innebär att även den som saknar behörighet till ett

nationellt program eller motsvarande utbildning får möjlighet att studera på en yrkesutbildning som kan leda till ett arbete. Genom Skolverkets nyligen redovisade uppdrag med exempel på olika s.k. yrkespaket kan de sammanhållna yrkesutbildningar som redan erbjuds inom komvux blir mer enhetliga och nationellt gångbara. Om en individuell bedömning visar att innehållet i ett yrkespaket passar, kan det även användas för elever inom gymnasieskolans introduktionsprogram.

Studier på en sammanhållen yrkesutbildning eller liknande utbildningar inom gymnasieskolans introduktionsprogram bör ge samma möjligheter till uppehållstillstånd enligt regelverket om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå som studier på ett nationellt program. Det öppnar fler vägar till studier och arbete i Sverige för unga som i dag har svårt att på kort tid bli behöriga till ett nationellt program eller motsvarande utbildning. En sådan möjlighet innebär inte att incitamenten att gå vidare till ett nationellt program och ta en gymnasieexamen försvagas för dem som har de möjligheterna. En förutsättning för att få permanent uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen är att utlänningen efter avslutad utbildning har fått ett arbete som han eller hon kan försörja sig på. Möjligheten att få ett arbete är större för den som har en gymnasieexamen. De sammanhållna yrkesutbildningarna stänger inte heller dörren till en fullständig gymnasieutbildning utan kan erbjuda nyanlända andra vägar dit, t.ex. via några år i yrkeslivet inom yrken där arbetsgivare har svårt att rekrytera. Den som får ett uppehållstillstånd för en sammanhållen yrkesutbildning och sedan ett permanent uppehållstillstånd efter att ha fått ett arbete har alltså möjlighet att senare i livet bygga på sin utbildning och ta en gymnasieexamen.

Att de sammanhållna yrkesutbildningarna inom vuxenutbildningen och liknade utbildningar inom introduktionsprogrammen föreslås omfattas av regelverket innebär att det ska finnas möjlighet att beviljas ett tillstånd som motsvarar sex månader utöver utbildningens längd (16 a och 16 d §§ den tillfälliga lagen). I det nu gällande regelverket finns det en bestämmelse som innebär att utlänningen inte tidigare får ha fullföljt en utbildning på ett nationellt program eller motsvarande utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Inte heller den som har fullföljt en yrkesinriktad utbildning eller en sammanhållen yrkesutbildning bör kunna beviljas uppehållstillstånd för ytterligare en sådan utbildning eller en utbildning på ett nationellt program eller motsvarande. Hänvisningen till en utländsk motsvarande utbildning bör dock inte avse yrkesinriktade utbildningar eller sammanhållna yrkesutbildningar eftersom dessa inte är internationellt jämförbara på samma sätt som de nationella programmen. Den som aktivt har deltagit i utbildningen ska kunna beviljas uppehållstillstånd för fortsatta studier med som längst tretton månader i taget (nuvarande 16 f § den tillfälliga lagen). Dessa utbildningar är individuellt utformade och möjliga att anpassa och bygga på efter individens behov. Den individuella studieplanen blir därför ett viktigt underlag för att avgöra om utbildningen är en sådan utbildning som avses i bestämmelserna. Det är möjligt att revidera individuella studieplaner. Om en sådan revidering är omfattande kan det innebära att det handlar om en ny yrkesinriktning och därmed en ny yrkesutbildning. Det bör därför tydliggöras i regelverket att uppehållstillstånd endast kan beviljas för en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning. Uppehållstillstånd för fortsatta

studier bör alltså avse samma utbildning som utlänningen tidigare har beviljats uppehållstillstånd för.

Det bör genomföras en förordningsändring som innebär att det kommer att ställas krav på att utbildningens syfte ska framgå av den individuella studieplanen.

Precis som de nationella programmen ska introduktionsprogrammen bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. I gymnasieskolan ges de yrkesinriktade utbildningarna i form av ett introduktionsprogram där yrkeskurserna kan kombineras med andra ämnen, ibland på grundläggande nivå. Även på komvux och sårvox är det möjligt att kombinera kurserna i yrkesämnen med kurser på grundläggande nivå, t.ex. svenska som andraspråk. För att beviljas uppehållstillstånd bör det normalt krävas att studierna bedrivs på heltid vilket ska framgå av den individuella studieplanen. I likhet med vad som gäller enligt nuvarande regelverk bör uppehållstillstånd kunna beviljas även vid deltidstudier om det finns särskilda skäl, t.ex. att någon på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid (jfr prop. 2016/17:133 s.84).

Möjlighet till ett längre uppehållstillstånd för studier på en yrkesinriktad utbildning bör även omfatta de ensamkommande barn som har beviljats ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Det förutsätter att det leder till ett längre uppehållstillstånd än vad som annars hade beviljats. Eftersom den aktuella bestämmelsen rör barn bör endast yrkesinriktade utbildningar som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan vara aktuella i den delen (16 a § andra stycket den tillfälliga lagen).

Den som har påbörjat studier på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvox bör inte kunna beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller fortsatta studier enligt de bestämmelser i den tillfälliga lagen som gäller introduktionsprogram (16 c § och nuvarande 16 g § den tillfälliga lagen). Den som har påbörjat sådana studier kan istället få ett uppehållstillstånd som gäller i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen. I fråga om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå bör detta dock inte gälla en utlänning som har haft, eller annars skulle beviljas, ett uppehållstillstånd för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet eftersom ett uppehållstillstånd enligt bestämmelsen som gäller introduktionsprogram är en förutsättning för att utlänningen sedan ska kunna få ett uppehållstillstånd som motsvarar utbildningens längd.

Den som fullföljt en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen i enlighet med sin individuella studieplan bör kunna beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljda studier och ett permanent uppehållstillstånd vid försörjning (nuvarande 16 h § och 17 § den tillfälliga lagen).

Det bör finnas möjlighet till uppehållstillstånd för studier på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på

arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och för studier på en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen även efter det att den tillfälliga lagen upphör att gälla. Ändringar bör därför också göras i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Enligt gällande regelverk har en utlänning som studerar på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvox eller motsvarande utbildning inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan inte samma möjligheter till uppehållstillstånd som en utlänning som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Det är därför möjligt för en utlänning att få uppehållstillstånd för studier på ett nationellt program eller motsvarande trots att han eller hon tidigare har fullföljt en sådan yrkesutbildning. Det är rimligt att en utlänning som har fullföljt en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvox eller motsvarande utbildning inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan innan de nya bestämmelserna träder i kraft har möjlighet att beviljas uppehållstillstånd enligt regelverket om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå för studier på ett nationellt program eller motsvarande.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändringarna i den tillfälliga lagen ska träda i kraft den 1 juni 2018. En ansökan om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt förslaget i detta utkast till lagrådsremiss ska ha kommit in till Migrationsverket senast den 31 augusti 2018 och får göras vid endast ett tillfälle.

Bedömning: Det behövs inga särskilda ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser till ändringarna i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att ändringarna i den tillfälliga lagen kan träda i kraft så snart som möjligt. Det föreslås därför att dessa lagändringar ska träda i kraft den 1 juni 2018. Möjligheten till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt förslaget i detta utkast till lagrådsremiss är en tillfällig ordning som gäller en begränsad grupp utlänningar som redan befinner sig i Sverige. Många av de utlänningar som kan komma i fråga för ett uppehållstillstånd kommer dessutom att ha ett lagakraftvunnet avlägsnandebeslut när förslaget träder i kraft. För att tiden fram till ett beslut om uppehållstillstånd ska bli så kort som möjligt är det viktigt att en ansökan görs i nära samband med att lagen träder i kraft, men också att ansökan i möjligaste mån är komplett när den kommer in till Migrationsverket. Ett krav bör därför införas på att en ansökan ska ha kommit in till Migrationsverket senast den 31 augusti 2018 och att en ansökan endast får göras vid ett tillfälle. Det behövs därutöver inga övergångsbestämmelser till ändringarna i den tillfälliga lagen.

Lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå träder i kraft den 20 juli 2019. De nu föreslagna ändringarna i den lagen bör träda i kraft vid samma tidpunkt. Det behövs inga särskilda ikraftträdande- eller övergångsbestämmelser till de lagändringarna.

9 Kostnader och andra konsekvenser

Bedömning: Förslagen i utkastet till lagrådsremiss bedöms medföra ökade kostnader för Migrationsverket och för Sveriges Domstolar. Kostnaderna för den statliga ersättningen till kommuner och landsting för mottagandet av nyanlända bedöms öka liksom kostnaderna för studiestöd. För Centrala studiestödsnämnden bedöms förslagen inte leda till annat än marginellt ökad arbetsbörda. Förslagen medför inga nya åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas. För barn kan förslaget om uppehållstillstånd för sammanhållna yrkesutbildningar innebära en förbättring. Förslagen bedöms inte påverka jämställdheten mellan kvinnor och män och bedöms inte heller ha någon miljöpåverkan.

Skälen för bedömningen

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen i utkastet till lagrådsremiss innebär att en begränsad grupp ensamkommande unga kommer att ges en ny möjlighet till uppehållstillstånd och att utlänningar som studerar på sammanhållna yrkesutbildningar i gymnasieskolan eller på komvux eller särvox kommer att ges samma möjlighet till uppehållstillstånd som utlänningar som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan.

Eftersom förslagen innebär ökade möjligheter till uppehållstillstånd kan benägenheten att söka sig till Sverige öka i viss mån. Mot bakgrund av att den grupp som föreslås få en ny möjlighet till uppehållstillstånd är tydligt avgränsad är bedömningen dock att den effekten kommer att vara mycket begränsad.

Förslagen i utkastet till lagrådsremiss innebär merarbete och ökade kostnader för Migrationsverket under 2018. Även om många av ärendena inte förväntas innehålla omfattande eller svåra moment kan det finnas ett stort antal ärenden som är mer komplicerade och där det finns behov av muntlig handläggning, t.ex. för att utreda frågan om sökandens identitet. I flera fall kan det därmed bli aktuellt att förordna ett offentligt biträde. Mot bakgrund av att en stor andel av målgruppens asylärenden nu är föremål för domstolsprövning och att det finns en osäkerhet kring utfallet av denna prövning är det svårt att göra en närmare uppskattning av antalet ansökningar om, och därmed även antalet beviljade, uppehållstillstånd enligt förslaget i avsnitt 5.1. Det är även i övrigt mycket svårt att göra en uppskattning av antalet beviljade uppehållstillstånd enligt det förslaget. Det kan t.ex. vara ett antal sökanden som inte uppfyller kraven på studier

eller som inte beviljas uppehållstillstånd efter en vandels- eller säkerhetsprövning. De sökande som fortfarande har rätt till bistånd enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. när ansökan görs kan komma att ha rätt till sådant bistånd under en längre tid än vad som annars hade varit fallet. De sökande vars rätt till bistånd enligt den lagen har upphört kan till följd av en ny ansökan om uppehållstillstånd återigen ha rätt till bistånd enligt den lagen. Migrationsverkets arbete med processföring kan också komma att öka till följd av fler överklaganden.

Utifrån uppskattningen att ca 9 000 personer kan komma att omfattas av förslaget om ny möjlighet till uppehållstillstånd och kan ansöka är bedömningen att statens utgifter inom Uo8 *Migration* kommer att öka med ca 218 miljoner kr 2018 och ca 24 miljoner kr 2019 jämfört med tidigare bedömningar i budgetpropositionen för 2018. Av dessa utgifter utgör ca 116 miljoner kr (varav ca 112 miljoner kr för 2018 och ca 4 miljoner kr för 2019) ökade kostnader för handläggning vid Migrationsverket, ca 63 miljoner kr för 2018 kostnader för offentligt biträde hos Migrationsverket, ca 15 miljoner kr (varav ca 3 miljoner kr för 2018 och ca 12 miljoner kr för 2019) ökade kostnader för Sveriges Domstolar samt ca 10 miljoner kr kostnader för offentligt biträde i domstol (varav ca 2 miljoner kr för 2018 och ca 8 miljoner kr för 2019). Övriga utgifter, ca 38 miljoner kr för 2018, består av kostnader för mottagande.

Eftersom förslagen innebär att många fler kommer att beviljas uppehållstillstånd jämfört med de bedömningar som har lämnats i budgetpropositionen för 2018 kommer kostnaderna för kommunerna att öka. Statlig ersättning till kommuner och landsting för mottagande av nyanlända invandrare regleras i förordning. De förändringar som är nödvändiga för att mottagandet av personer som omfattas av förslaget ska kunna utgöra grund för statlig ersättning bör genomföras. En uppskattning av vad detta sammantaget innebär för utgifter inom Uo13 *Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering* är att dessa kommer att öka med ca 156 miljoner kr 2018, ca 1 306 miljoner kr 2019 och ca 479 miljoner kr 2020 jämfört med tidigare bedömning i budgetpropositionen för 2018. Uppskattningen är baserad på hur många som kan antas komma att ansöka om och beviljas uppehållstillstånd enligt nu aktuella förslag. Regeringens beräkningar bygger på att inte alla som teoretiskt kan omfattas kommer att ansöka. Det kan exempelvis bero på att personerna lämnat landet eller får uppehållstillstånd på annan grund.

De personer som beviljas uppehållstillstånd och studerar kan beviljas studiestöd. Bedömningen är att statens utgifter inom Uo15 *Studiestöd* kommer att öka med ca 66 miljoner kr 2018, ca 349 miljoner kr 2019 och ca 293 miljoner kr 2020 jämfört med tidigare bedömning i budgetpropositionen för 2018. För Centrala studiestödsnämnden bedöms förslagen inte leda till annat än marginellt ökad arbetsbörda.

Förslaget medför inte några nya åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas.

Mot bakgrund av svårigheten att bedöma de ekonomiska effekterna av förslaget kan regeringen behöva återkomma till riksdagen om behov av ytterligare anslagsökningar.

Barnkonsekvensanalys

Den begränsade grupp som genom förslaget får en ny möjlighet till uppehållstillstånd kommer att vara vuxna vid prövningen. Eftersom det förslaget endast rör vuxna saknas behov av att analysera åtgärden utifrån de rättigheter som barn har enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen). Det förslag som handlar om uppehållstillstånd för studier på sammanhållna yrkesutbildningar i bl.a. gymnasieskolan ansluter till det nu gällande regelverket bl.a. när det gäller åldersgränser. Precis som framfördes i barnkonsekvensanalysen till nu gällande regelverk innebär åldersgränserna att barn inte riskerar att skiljas från sin familj och bli ensamma kvar i landet när övriga familjemedlemmars uppehållstillstånd löper ut (prop. 2016/17:133 s. 78 f). Möjligheten att få uppehållstillstånd för studier innebär ett starkare incitament för att studera vilket kan innebära att fler barn än annars påbörjar en gymnasieutbildning. Detta främjar deras personliga utveckling och etablering i samhället. Förslaget om att ge möjlighet till uppehållstillstånd för studier på sammanhållna yrkesutbildningar innebär att även barn som inte uppnår behörighet till ett nationellt program kan få möjlighet att stanna i Sverige och studera på en sammanhållen yrkesutbildning. Förslaget att inkludera sammanhållna yrkesutbildningar i regelverket för uppehållstillstånd för studier bör alltså innebära en förbättring för barn.

Övriga konsekvenser

Betydligt fler pojkar och män än flickor och kvinnor söker asyl i Sverige. Även om förslaget är könsneutralt utformat kommer därför fler män och pojkar än kvinnor och flickor att omfattas av förslagen i utkastet till lagrådsremiss.

Förslagen bedöms inte ha någon miljöpåverkan.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

16 a § Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska bestämmas i enlighet med *fjärde* stycket om det leder till en längre giltighetstid än vad som följer av 5, 12 eller 15 § och utlänningslagen

1. har fyllt 17 men inte 25 år,

2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, och

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller, i fråga om en sådan utbildning som avses i 2 a, en utländsk motsvarande utbildning.

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som inte tidigare har fullföljt ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning eller utländsk motsvarande utbildning ska bestämmas i enlighet med fjärde stycket trots vad som sägs i första stycket 3.

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska också bestämmas i enlighet med fjärde stycket om det leder till en längre giltighetstid än vad som annars skulle ha bestämts och barnet

1. har fyllt 17 år, och

2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, eller

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningsens individuella studieplan, eller, om utlänningsen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får giltighetstiden bestämmas enligt fjärde stycket även om utlänningsen studerar på deltid.

I paragrafen finns bestämmelser om längre uppehållstillstånd för studier. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Första stycket 2 ändras så att även en utlänning som studerar på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller som studerar på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särsvux kan beviljas längre uppehållstillstånd för studier. Det förutsätter att utlänningsen inte tidigare har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning eller ett nationellt program eller motsvarande. Detta framgår av första stycket 3. Eftersom yrkesinriktade utbildningar i gymnasieskolan och sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux eller särsvux anpassas till individens kunskaper och behov blir den individuella studieplanen avgörande för när en sådan utbildning kan anses vara fullföljd. De s.k. yrkespaket som Skolverket har föreslagit i sin redovisning av ett regeringsuppdrag den 15 december 2017 (dnr U2017/05124/GV) är exempel på sådana yrkesinriktade utbildningar och sammanhållna yrkesutbildningar som avses i paragrafen.

Första stycket 3 ändras på så sätt att kravet på att inte tidigare ha fullföljt en utländsk motsvarande utbildning endast avser nationella program eller motsvarande.

Andra stycket, som är nytt, innebär att giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning som har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning som avses i första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som inte tidigare har fullföljt ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning eller utländsk motsvarande utbildning ska bestämmas i enlighet med fjärde stycket trots vad som sägs i första stycket 3.

Tredje stycket motsvarar hittillsvarande andra stycket med den ändringen att även ett ensamkommande barn som, inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, studerar på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden omfattas av bestämmelsen. För att giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av den sammanhållna yrkesutbildningen enligt barnets individuella studieplan krävs att det leder till en längre giltighetstid än vad som annars skulle ha bestämts.

Femte stycket, som motsvarar hittillsvarande fjärde stycket, ändras som en följd av införandet av ett nytt andra stycke.

16 c § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 §, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. har fyllt 18 men inte 25 år,
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och
3. inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning.

Detsamma ska gälla för en utlänning som har haft, eller annars skulle beviljas, ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Den nedre åldersgränsen ska dock i detta fall vara 17 år.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Upphållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång. *Upphållstillstånd enligt denna paragraf får inte beviljas en utlänning som avses i första stycket som studerar på en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b.*

I paragrafen finns bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för vissa utlänningar som studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Tillägget i *fjärde stycket* innebär att en utlänning som avses i första stycket inte får beviljas uppehållstillstånd enligt denna paragraf för studier på en sådan yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

16 d § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 c, 16 f eller 16 h §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år och uppfyller villkoren i 16 a § första stycket 2 och 3.

Detsamma ska gälla för en utlänning som uppfyller villkoren i 16 a § första stycket och som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd.

En utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt första eller andra stycket trots vad som sägs i 16 a § första stycket 3.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

I paragrafen finns bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Första stycket ändras så att det framgår att även en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt den nya 16 f § omfattas av bestämmelsen. Bestämmelsen ändras även som en följd av att hittillsvarande 16 g betecknas 16 h §.

Tredje stycket, som är nytt, innebär att en utlänning som har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt första eller andra stycket trots vad som sägs i 16 a § första stycket 3.

16 e § En utlänning som på grund av att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet eller som av samma skäl har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716), och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och

3. utlänningen studerar

a) i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, *eller*

b) på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd enligt första stycket får Migrationsverket besluta om inhibition av ett beslut att avvisa eller utvisa utlänningen.

I paragrafen finns bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Första stycket 3 ändras så att det framgår att sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux eller särvox omfattas av bestämmelsen. De motsvarande utbildningarna i gymnasieskolan ges inom ramen för ett introduktionsprogram och omfattas därmed av första stycket 3 a.

Fjärde stycket ändras från att innehålla en bestämmelse om automatiskt verkställighetshinder till att i stället ge Migrationsverket en möjlighet att besluta om inhibition, dvs. tillfälligt avbryta verkställigheten, av ett beslut om avvisning eller utvisning av utlänningen om utlänningen har ansökt om uppehållstillstånd enligt första stycket. Vid bedömningen av om beslutet

bör inhäras ska Migrationsverket göra en preliminär bedömning av sannolikheten för att utlänningens ansökan om uppehållstillstånd ska bifallas.

16 f § *En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om*

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. det för utlänningen har, eller borde ha, anvisats en kommun som ska ordna boendet enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

3. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016,

4. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, när utlänningen är 18 år eller äldre,

5. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och

6. utlänningen studerar eller har för avsikt att studera

a) i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, eller

b) på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även vid studier på deltid.

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd enligt första stycket får Migrationsverket besluta om inhibition av ett beslut att utvisa utlänningen.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för vissa utlänningar som väntat länge på beslut. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Enligt *första stycket* ska en utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om vissa villkor är uppfyllda. För att uppehållstillstånd ska beviljas krävs *enligt första stycket 1* att utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Enligt *första stycket 2* ställs också ett krav på att utlänningen ska ha, eller borde ha, anvisats en kommun som ska ordna boendet enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Den utlänning som uppgett att han eller hon är ett ensamkommande barn men som av Migrationsverket har bedömts som uppenbart vuxen innan en anvisning görs till en kommun omfattas alltså inte av förslaget, såvida inte Migrationsverket senare konstaterar att den initiala uppenbarhetsbedömningen varit felaktig. För uppehållstillstånd krävs vidare, enligt *första stycket 3*, att utvisningsbeslutet har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016. I och med kravet på att utvisningsbeslutet ska ha fattats tidigast den 20 juli 2016 omfattas endast den som har fått sin asylansökan prövad sedan den tillfälliga lagen trädde i kraft. Kravet i *första stycket 4* på att utlänningen ska ha fått ett utvisningsbeslut som vuxen innebär att både den som har hunnit fylla 18 år enligt egna uppgifter och den som fått sin ålder justerad till 18 år eller äldre omfattas av bestämmelsen. En ansökan om

uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ska enligt *första stycket 5* göras medan utlänningen befinner sig i Sverige. Den som varaktigt har rest ut ur landet omfattas alltså inte av bestämmelsen. För uppehållstillstånd krävs slutligen enligt *första stycket 6* att utlänningen studerar eller har för avsikt att studera i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, på heltid på en annan motsvarande utbildning eller på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvux. De utbildningar i gymnasieskolan som motsvarar sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux eller sårvux ges inom ramen för ett introduktionsprogram och omfattas därmed av första stycket 6 a. Med uttrycket ” har för avsikt att studera” avses såväl de fall då en utlännning har avbrutit sina gymnasiestudier i förtid och har för avsikt att återuppta dessa studier som de fall då en utlännning har studerat i grundskolan och har för avsikt att påbörja gymnasiestudier.

I *andra stycket* anges att uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Enligt *tredje stycket* får uppehållstillstånd beviljas även vid studier på deltid om det finns särskilda skäl. Bestämmelsen har utformats med 16 a § fjärde stycket som förebild. Av förarbetena till den bestämmelsen framgår att särskilda skäl t.ex. kan vara när någon som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid eller att någon endast behöver komplettera en utländsk utbildning och sådan komplettering inte kan ske på ett sätt som motsvarar heltidsstudier (prop. 2016/17:133 s. 84).

Av *fjärde stycket* framgår att om en utlännning har lämnat in en ansökan om uppehållstillstånd i enlighet med första stycket får Migrationsverket besluta om inhibition, dvs. tillfälligt avbryta verkställigheten, av ett beslut om utvisning av utlänningen. Vid bedömningen av om beslutet bör inhiberas ska Migrationsverket göra en preliminär bedömning av sannolikheten för att utlänningsansökan om uppehållstillstånd ska bifallas. I ärenden som kräver mer utredning kan det finnas anledning att inhibera sökandens utvisningsbeslut under tiden för utredningen.

16 g § En utlännning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon inte har fyllt 25 år, uppfyller förutsättningarna i 16 a § första stycket 2 och 3, och aktivt har deltagit i utbildningen.

En utlännning som studerar på en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c får endast beviljas uppehållstillstånd för en sådan utbildning.

En utlännning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt första stycket trots vad som sägs i 16 a § första stycket 3.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningsens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 16 f § med tillägg av ett nytt andra och tredje stycke.

Andra stycket, som är nytt, innebär att för en utlänning som studerar på en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c får uppehållstillstånd endast beviljas för en sådan utbildning. En utlänning som har påbörjat studier på en sådan utbildning kan få uppehållstillstånd för att fortsätta studierna på samma utbildning i enlighet med den individuella studieplanen.

Tredje stycket, som är nytt, innebär att en utlänning som har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt första stycket trots vad som sägs i 16 a § första stycket 3.

16 h § En utlänning som vid första prövningen av hans eller hennes asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § andra stycket, *eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt 16 f §*, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år, och
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

Första stycket gäller inte om utlänningen, när uppehållstillståndet enligt 16 c § andra stycket eller 16 f § löper ut, har påbörjat studier på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 16 g § med ändringar i första stycket och ett nytt andra stycke.

Första stycket ändras så att även en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § och som studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan i vissa fall ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier när det första uppehållstillståndet löper ut. Delar av första stycket flyttas till ett nytt andra stycke.

Andra stycket, som är nytt, innehåller den bestämmelse som tidigare fanns i första stycket och som innebär att den som har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning inte kan beviljas uppehållstillstånd enligt denna bestämmelse. Bestämmelsen ändras också på så sätt att detta också gäller den som har påbörjat studier på en

yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvux.

16 i § En utlånning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d, 16 f eller 16 g §, ska om utbildningen fullföljts beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller sex månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 16 a § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 16 h § med ändringar i första och andra styckena.

Första stycket ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f § betecknas 16 g §. Av den nya lydelsen framgår även att en utlånning som har haft ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § i vissa fall ska beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Andra stycket ändras så att det framgår från vilken tidpunkt ett uppehållstillstånd ska beviljas efter fullföljda studier på en yrkesinriktad utbildning eller en sammanhållen yrkesutbildning. Uppehållstillstånd ska i dessa fall gälla i sex månader efter den dag utbildningen har avslutats i enlighet med den individuella studieplanen.

17 § En arbetsgivare som anställer en utlånning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b §, eller en utlånning som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlånning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ ska, såvida inte något annat följer av 17 a §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd, om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlånning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlånning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

- a) gymnasieutbildning eller motsvarande,
- b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller
- c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om permanent uppehållstillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Första och andra styckena ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f–16 h §§ betecknas 16 g–16 i §§. Ändringen i *första stycket* innebär också att en arbetsgivare som anställer en utlänning som har ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt den nya 16 f § ska underrätta Skatteverket om anställningen senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades. Genom ändringen i *andra stycket* framgår också att en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt den nya 16 f § ska beviljas ett permanent uppehållstillstånd när tiden för det tidsbegränsade tillståndet har löpt ut om han eller hon uppfyller villkoren i andra stycket.

Tredje stycket ändras så att också en utlänning som har fullföljt en yrkesinriktad utbildning eller en sammanhållen yrkesutbildning kan beviljas ett uppehållstillstånd enligt andra stycket. Beträffande innebörden av fullföljda studier, se författningskommentaren till 16 a §.

19 § Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 8 eller 14 §, som ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 17 §.

Paragrafen reglerar undantag från 5 kap. 18 § utlänningslagen (2005:716) om att en ansökan om uppehållstillstånd inte får göras eller beviljas efter inresan i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Paragrafen ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f–16 h §§ betecknas 16 g–16 i §§. Av den nya lydelsen framgår även att en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § omfattas av undantagen från utlänningslagens bestämmelser om att en ansökan om uppehållstillstånd ska ha gjorts och beviljats före inresan i landet.

21 § Om ett uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a § får giltighetstiden för tillståndet omprövas om förutsättningarna för ett längre uppehållstillstånd för studier inte längre är uppfyllda eller om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller inte aktivt deltar i utbildningen.

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Paragrafen reglerar omprövning av giltighetstiden för ett längre uppehållstillstånd för studier och återkallelse av ett längre uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Andra stycket ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f–16 h §§ betecknas 16 g–16 i §§. Av den nya lydelsen framgår även att en utlänning

som har ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 f § omfattas av bestämmelsen om återkallelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2018.
2. En ansökan om uppehållstillstånd enligt 16 f § ska ha kommit in till Migrationsverket senast den 31 augusti 2018.
3. En ansökan om uppehållstillstånd enligt 16 f § får göras vid endast ett tillfälle.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

Punkterna 2 och 3 innebär att en ansökan om uppehållstillstånd enligt 16 f § endast kan göras under en begränsad tid och vid ett tillfälle. En ansökan som har kommit in till Migrationsverket efter den 31 augusti 2018 eller som görs på nytt ska inte tas upp till prövning.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

1 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 16 c, 16 f eller 16 h § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd enligt 3 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, och

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller, i fråga om en sådan utbildning som avses i 2 a, en utländsk motsvarande utbildning.

Ett sådant uppehållstillstånd ska också beviljas en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, om utlänningen

1. har fyllt 18 år,

2. under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och

3. uppfyller villkoren i första stycket.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst till den dag lagen upphör att gälla.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Första stycket ändras så att det framgår att även en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 16 f § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige omfattas av bestämmelsen. En ändring görs även till följd av att hittillsvarande 16 g § samma lag betecknas 16 h §.

Första stycket 2 ändras så att även en utlänning som studerar på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller som studerar på heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller sårvox kan beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Det förutsätter att utlänningen inte tidigare har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning eller ett nationellt program eller motsvarande. Detta framgår av första stycket punkten 3. Eftersom yrkesinriktade utbildningar i gymnasieskolan och sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux eller sårvox anpassas till individens kunskaper och behov blir den individuella studieplanen avgörande för när en sådan utbildning kan anses vara fullföljd. De s.k. yrkespaket som Skolverket har föreslagit i sin redovisning av ett regeringsuppdrag den 15 december 2017 (dnr U2017/05124/GV) är exempel på sådana yrkesinriktade utbildningar och sammanhållna yrkesutbildningar som avses i paragrafen.

Första stycket 3 ändras på så sätt att kravet på att inte tidigare ha fullföljt en utländsk motsvarande utbildning endast avser nationella program eller motsvarande.

1 a § En utlänning som har fullföljt en sådan utbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesårskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt 1 § första stycket trots vad som sägs i 1 § första stycket 3.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om uppehållstillstånd för vissa utlänningar. Övervägandena finns i avsnitt 7.

En utlänning som har fullföljt en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c före den 1 juni 2018 och som studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesårskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och som inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller utländsk motsvarande utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd enligt 1 § första stycket trots vad som sägs i 1 § första stycket 3.

2 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d eller 16 e § den lagen, eller enligt 1 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) heltid på en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna, och

3. aktivt har deltagit i utbildningen.

En utlänning som studerar på en sådan utbildning som avses i första stycket 2 b och c får endast beviljas uppehållstillstånd för en sådan utbildning.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen studerar på deltid.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Första stycket punkten 2 ändras så att uppehållstillstånd för fortsatta studier kan avse studier på en yrkesinriktad utbildning i gymnasieskolan eller en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvux.

Andra stycket, som är nytt, innebär att för en utlänning som studerar på en sådan yrkesinriktad utbildning eller sammanhållen yrkesutbildning som avses i första stycket får uppehållstillstånd endast beviljas för en sådan utbildning. En utlänning som har påbörjat studier på en sådan utbildning kan få uppehållstillstånd för att fortsätta studierna på samma utbildning i enlighet med den individuella studieplanen.

3 § En utlänning som vid första prövningen av hans eller hennes asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § andra stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt 16 f § den lagen, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år, och

2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

Första stycket gäller inte om utlänningen, när uppehållstillståndet enligt 16 c § andra stycket eller 16 f § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige löper ut, har påbörjat studier på

a) ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,

b) en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) en sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Upphållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Första stycket ändras så att det framgår att även en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

omfattas av bestämmelsen. Delar av första stycket flyttas till ett nytt andra stycke.

Andra stycket, som är nytt, innehåller den bestämmelse som tidigare fanns i första stycket och som innebär att den som har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning inte kan beviljas uppehållstillstånd enligt denna bestämmelse. Bestämmelsen ändras också på så sätt att detta också gäller den som har påbörjat studier på en yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan eller på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux eller särvox.

4 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat *eller sex månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Första stycket ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige betecknas 16 g §. Av den nya lydelsen framgår att även en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § samma lag i vissa fall ska beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Andra stycket ändras så att det framgår från vilken tidpunkt ett uppehållstillstånd ska beviljas efter fullföljda studier på en yrkesinriktad utbildning eller en sammanhållen yrkesutbildning. Upphållstillstånd ska i dessa fall gälla i sex månader efter den dag utbildningen har avslutats i enlighet med den individuella studieplanen.

5 § En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få

uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

a) gymnasieutbildning eller motsvarande,

b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om permanent uppehållstillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 7.

Första och andra styckena ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f–16 h §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige betecknas 16 g–16 i §§. Av den nya lydelsen framgår även att en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § samma lag omfattas av bestämmelserna.

Tredje stycket ändras så att också en utlänning som har fullföljt en yrkesinriktad utbildning eller en sammanhållen yrkesutbildning kan beviljas ett uppehållstillstånd enligt andra stycket. Beträffande innebörden av fullföljda studier, se författningskommentaren till 1 §.

9 § Om ett uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, får giltighetstiden för tillståndet omprövas om förutsättningarna för ett längre uppehållstillstånd för studier inte längre är uppfyllda eller om utlänningen påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller inte aktivt deltar i utbildningen.

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ den lagen eller enligt någon av 1–3 §§, får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Paragrafen reglerar återkallelse av ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier och omprövning av giltighetstiden

för ett längre uppehållstillstånd för studier. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Andra stycket ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f–16 g §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige betecknas 16 g–16 h §§. Av den nya lydelsen framgår även att en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § samma lag omfattas av bestämmelsen om återkallelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

3. Trots punkt 2 gäller 5 och 6 §§ fortfarande för en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket före den 20 januari 2023 om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 g §§ eller 16 i § den lagen, eller enligt 1, 2 eller 4 §, och senast vid den tidpunkten fullföljt sin utbildning.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Punkten 3 ändras som en följd av att hittillsvarande 16 f–16 g §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige betecknas 16 g–16 h §§. Av den nya lydelsen framgår även att en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt den nya 16 f § samma lag omfattas av övergångsbestämmelsen.